

Zárójelentés

Externális tényezők a tudományban és a tudásban

T037504

Témavezető: Dr. Margitay Tihamér

2002-2005

A mellékletben felsorolt publikációk az eredeti kutatási terveknek megfelelően a tudományos tudás létrejöttében és elfogadásában szerepet játszó három kiemelt externális tényezőre fókuszálnak. (szociológiai tényezők, normák és értékek, az alkalmazott érvelések jellege)

Valamennyi tanulmány arra törekszik, hogy az általánosan ismert (pl. a Kuhn, Polányi vagy az etnometodológiai megközelítés által feltárt) externális tényezőkön kívül továbbiak jelenlétét mutassa ki, illetve az általánosan ismerteknek új szerepeit és működési mechanizmusait tárja fel.

Ehhez egyrészt esettanulmányokat készítettünk, másrészt pedig az internalista megközelítések elemzésén és kritikáján keresztül, ezekkel összevetve kíséreltük meg kimutatni az externális tényezőkre támaszkodó értelmezés előnyét.

Eredményeinket részletesen a publikációk tartalmazzák.

A kutatócsoport közös munkájának java két kötet (Fehér-Láng-Zemplén: *Tudás az időben*, Bp.: Műegyetemi Kiadó, 2004, valamint Fehér-Zemplén-Binzberger: *Értelem és történelem*, Bp.: L'Harmattan megjelenés alatt, várható megjelenés 2006) köré szerveződött. A kötetek tematikáját, tartalmát előre terveztük, ennek megfelelően kértünk fel további résztvevőket. (közülük 5 külföldi)

Az anyagokról két-két alkalommal rendeztünk egész napos munkamegbeszélést (összesen négy nap: 2004. szeptember két nap, valamint 2005. november és december, egy-egy nap).

Ezekhez a kötetekhez járultak a résztvevők egyéb publikáció, amelyek között olyan jelentős publikációk vannak, mint Laki Kuhn-könyve.

A kutatás résztvevői összesen 28 előadást tartottak különböző konferenciákon, amelyet a publikációk között nem soroltunk fel.